

[Hans Rasmussen.]

fattende strejker, tror jeg nu, det er en fremgangsmåde, som vi ikke kan gentage, hver eneste gang overenskomsten skal fornyes. Det kan ikke være rigtigt, at det er medlemmerne inden for Landsorganisationen i Danmark De samvirkende Fagforbund, der sætter deres økonomi på spil, der tømmer deres ressourcer inden for deres fagbevægelse for at skaffe sig en mindre lønfremgang, som derefter automatisk overføres til andre lønmodtagere, hvad enten det er inden for staten, kommunerne eller de liberale erhverv, og derefter igen sætter sig i stigende indtægter hos erhvervenes indehavere.

Jeg vil ikke fragå, at der kan være problemer på arbejdsmarkedet, som ikke kan ordnes, medmindre en konflikt bringes i anvendelse. Men i en periode som den, vi i øjeblikket gennemgår, og hvor det drejer sig om at rette vor valutabalace op som den egentlige baggrund for opretholdelse af den fulde beskæftigelse, og når arbejdsgivernes organisationsmæssige modstand kan bringes til standsning gennem et lovforslag som det foreliggende, kan jeg ikke se, at vi af hensyn til principielle betragtninger eller historiske traditioner i den grad skal være bundet til konfliktvejen.

I den række af år, jeg har siddet her i folketinget, har jeg da også gentagne gange fra kommunister og anden side hørt, at der er en væsentlig forskel på, om statsmagten griber ind og påtvinger arbejderne arbejdsvilkår, som de efter forkastelse af et mæglingforslag har fundet utilfredsstillende, og at man modsat lader statsmagten gribe ind og navnlig hjælper de dårligst stillede på arbejdsmarkedet.

En politik som den sidstnævnte er helt i overensstemmelse med den solidariske lønpolitik, som Landsorganisationen i Danmark De samvirkende Fagforbund — jeg understreger med mere eller mindre held — har søgt at føre under de skiftende overenskomstsituationer.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi også fra fagbevægelsens side ikke alene har villet hæfte os ved de forbedringer, vi kunne få ind i de opsagte overenskomster, men at vi også stærkt har hæftet os ved den indtægtsudvikling, der kunne komme i gang,

når overenskomsterne efter et magert forlig var færdigbehandlet.

Hvis det var lykkedes os, for så vidt Dansk Arbejdsgiverforening havde stillet sig noget mere forstående, at få gennemført et mæglingforslag, der kunne vinde bifald fra begge sider, havde vi selvfølgelig den største interesse i, at et sådant forlig ikke satte gang i en for stærk lønudvikling og indtægtsfremgang i den øvrige del af samfundet. Det ville simpelt hen medføre, at det solidariske lønsynspunkt blev trængt i baggrunden og forskellen mellem den højere og den lavere indtægt blev yderligere større.

Det var udgangspunktet for den stærkt tilskyndelse til, at fagbevægelsen gik ind for en helhedsløsning, og som forslaget til lov om forlængelse af kollektive overenskomster også grundlæggende indeholder.

For det første overenskomstårs vedkommende får vi rettet ved de lavtlønnedes vilkår og ved kvindernes dyrtidstillæg, og i det næste overenskomstår får vi et mere generelt tillæg. Hvor meget disse forhøjelser af lønningerne betyder, er ikke opgjort præcist, men det skal nok ligge inden for rammerne af den indkomststigning på 3-4 pct., som er angivet af formandskabet for det økonomiske råd som forsvarlig. Sammenligner vi det med, hvad vi har fået ved tidligere overenskomstfornyelser, er resultatet ikke stærkt afvigende, og det bør tilføjes, at mange mæglingforslag af samme karakter ved afstemning er blevet tiltradt af fagbevægelsens medlemmer.

I øvrigt lægger vi også stærk vægt på, at vi i den 2-årige periode har tilknyttet overenskomsterne den automatiske dyrtidsregulering, selv om det er mod arbejdsgivernes vilje, og her har vi samtidig sikret os, at de to points, som henstod fra den sidste pristalsregulering, skal gives på et senere tidspunkt, de andrager 6 øre pr. time for voksne arbejdere.

Derudover får vi gennemført en efterlønsordning eller tillægspension, hvor betalingerne indkasseres fra 1. marts 1964. Det er en social landvinding, som vi har kæmpet længe for, og som kun er en social retfærdighedshandling, for lige så rimeligt det er, at den almindelige arbejdsløn dækkes i produktionen, lige så rimeligt er det, at